

CORNWALL

KYNS EGLOS KOLLJI A SEN MARIA A OTTERY GEDYANS BERR

DYNNARGH:

Wolkomm owgh hwi dhe'n eglos istorek ha teg, re beu bennigys dres an pysadow an leloryon ogas ha 700 blydhen. Kynth eus dhedhi lies tra istorek, teg ha dhe les, yth yw hwath kyns oll tyller a wordhyans, gans kuntelles bras ha bywek. Welkomm owgh hwi dhe omjunya y'gan gonisow, may ma euryow anedha diskwedhys war an bord avisysans y'n porth deghow.

KEYNDIR ISTOREK:

An drehevyans lemmyn yw dre vras an ober a John de Grandisson, Eskop a Garesk (1312 - 1369), neb a'n drehevas yn 1342, avel "Eglos kollji", kepar ha'n Benneglos. Hemm a styr y vraster meur rag tre vyghan. An askell Dorset kledh a veu gorrys a-dro 1520, a-ban ena nyns eus moy gorrens, mes brassa rann an drehevyansow a-dro, r.e. an kloystrow, re bia distruys termyn hir. Yn 1545 an Kollji a brontoryon a veu gorfennys dre vodh Myghtern Henry VIII ha'n drehevyansow ha tresorys omres dh'y gesedhegoryon. Yn keth blydhen, dre Letters Patent, ev a dhallethas an peswar governour a'n Kemmynnow ha Pythow a'n Eglos a Sen Maria a Ottery ha ros dhedha an eglos gans an ober a'y gwitha bys vykken. Seyth blydhen a-wosa is-Govnoures o dyghtys. An Wovernours ha'n is-Govnoures hwath yw bywek dhe'n ober na gans gweres Konsel Plywek Eglos.

PYTH DHE WELES:

- Gwel dres an korf-eglos ha chancel dhe'n skew alter, merkyewgh an patron lymnys afynys yn ta a'n asewnow an krommen, an bothow ha skoesow ow korfenna gans an skew alter y honan.
- Menkovyow gans nenlenow dhe Sir Otho ha Lady Grandisson gans aga gwaregow furv 'S' kervys yn ta.
- Both Eskop Grandisson orth kres an fram fenestri a-ugh altar an korf-eglos.
- Klokk an ster y'n grows-eglos a-dheghow, martesen 14ves kansvlydhen.
- Krows-eglos a-dheghow gans y leghweyth mildarn, ober William Butterfield yn-dann rew an kynsa Baron Coleridge.
- Skew alter, daswrians desmygys an kynsa skew Grandisson.

- Fram fenestri afynys ha liw krommen an chancel ha'n know a-ugh an alter ughel ha dhe'n west.
- Gwel war-nans an chancel ha korf-eglos dhe'n penn west.
- Kynsa Stallys Chenons distowgh kyns an alter ughel, lemmyn devnythys gans an Wovnours hag is-Govnours dhe solemnytyys.
- Chapel Maria Wynn, a-dryv skew an alter ha chapelyow Sen Stefan ha Sen Lorens a'n dhew du anodho. Y'n Chapel Maria Wynn gwelewgh hwi:
  - Kerdhva a-ugh kervys a ven "Beer"
  - Kynsa stallow Chenon gans 'misericords'
  - Lennva yn furv er a'n oesow kres.
  - Both to a-ugh an sentri ha pennkorbllys a'n Eskop ha'y hwoer, an Gontes a Salisbury.
- Askell Dorset a-gledh gans to gwynsell ha know kregi , ynwedh:
  - Imach braster bywnans a John Coke, kyns Govnour, neb a verwis yn 1632.
  - Pennow form Tewder
  - Fenester west a'n abesteli
- Kistyow diskwedhyans ha taklow erell yn kornell Kledh West.
- Besydhven a varbyl gans William Butterfield.
- Kemmynn Thomas Axe war fos west an porth deghow, meur anodho hwath owth oberi.

PELLA DERIVADOW:

Mar mynnowgh hwi godhvos moy govynnewgh orth an styward ordenys ha/po prena lyver gedyans, a yllir kavoes dhe wertha ogas an daras mayth entrasyn ni.

KYNS GASA:

Ni a wayt bos agas vysyt prys lowen ha rychheans ha kyns hwi dhe asa y fynnowgh hwi ombrederi yn kever an henedhow heb niver neb a gevrennas an keth prys ha huni re beu dhywgh hwi. Mes pyth yn kever an termyn a-dheu? A wra agan fleghes, fleghes-wynn ha henedhow a-dheu kavoes an keth gwir abennik?

An kost rag gwitha an eglos yn hy stuth lemmyn yw pur ughel ha pup-prys owth ynkressya. Heb grontys treweythow hag yn arbennik rag daswrians diworth English Heritage, nys eus fondow vydh degemmers a'n governans. Ytho, ni a bes skoedhya war vysytoryon. Mar pleg ro pyth a yllowgh hwi. Meur ras.